

COLOFON

Bestuur:

Fr. van Dommelen, voorzitter
telefoon 551 31 51
M. van Griensven, secretaris
telefoon 551 33 63
Th. van de Wetering, lid
telefoon 551 28 80
F.C. Cooijmans, lid
telefoon 551 43 59

Adres secretariaat:

Nieuwstraat 28,
5271 AD Sint-Michielsgestel

Bankrelatie:

Heemkundevereniging
"De Heerlijkheid Herlaar"
Rabobank Sint-Michielsgestel
Rekeningnummer: 13.36.98.742

Contributie Heemkundevereniging:

€ 15,00 per jaar voor leden
€ 10,00 per jaar voor gezinsleden
€ 5,00 Aspirantleden donateurs en
€ 25,00 Donateurs/begunstigers

Openstelling documentatie-centrum

Zolang de vereniging niet beschikt over een 'Heemhuis' is het mogelijk, na afspraak, bij de secretaris boeken, tijdschriften en tekeningen in te zien.

Periodiek Den Heertgang:

Versijnt vier maal per jaar

Redactie:

F.C. Cooijmans
M. van Griensven
Th. van de Wetering

Redactie adres:

Nieuwstraat 28
5271 AD Sint-Michielsgestel

Drukwerk:

Drukkerij "Herlaer"
F. den Otter

Tekening Oude Toren:

J. Lurinks

Inhoud

GEDENKTEKENS IN SINT-MICHIELSGESTEL DIE HERINNEREN AAN DE TWEDE WERELDOORLOG	2
Monument bevrijding van Sint-Michielsgestel door Schotten en Engelsen	2
Monument oorlogsslachtoffers en gijzelaars	3
Namen die ontbreken	3
Gedenksteen: gestorven voor het vaderland	5
Gedenksteen: stierven voor het vaderland	6
Foto burgemeester Scheltus	6
Oorlogsgraven van het Gemeenebest	7
Gedenksteen: voor de gevallen in mei 1940	9
Gedenksteen: 8 en 19 september en 23 oktober 1944	9
Gedenkraam: Instituut voor Doofstommen te Sint-Michielsgestel	11
Gedenksteen in seminarie Beekvliet	13
Bronzen beeld van "de doorsnee gijzelaar" in gymnasium Beekvliet	14
Gedenkboek Gijzelaarskamp	15
Plaquette aangeboden aan de burgerij van 's-Hertogenbosch	15
Piet van der Lee brug	16
De gebeurtenissen rondom de dag dat Piet verdrinkt	16
De interviews met Gestelnaren die iets van de actie gezien hebben	17
Straten genoemd naar gefusilleerde gijzelaars	20
v.d.Kerkhoffstraat	20
Robert Baeldestraat	21
Graaf van Limburg Stirumstraat	21
Gijzelaarstraat	22
'Zwarte zaterdag'	22
Willem Sparkweg	24
Inleiding	24
De Spark-Herdenkingen	25
Willem Spark (gedeelten uit zijn toespraak)	26
Lijst met namen personen op monumenten	27
Monumenten	27
Personen	27

Gedenktekens in Sint-Michielsgestel die herinneren aan de tweede wereldoorlog

door Paul Minkels

Monument bevrijding van Sint-Michielsgestel door Schotten en Engelsen

Titel: Bevrijdingsmonument Sint-Michielsgestel.

Onthulling: 23 november 1994

Locatie: Schijndelseweg Sint-Michielsgestel.

De bevrijding van Sint-Michielsgestel op 23/24 oktober 1944 kostte verschillende Engelse en Schotse militairen het leven. Op de plek waar de eerste slachtoffers vielen is in 1994 dit monument opgericht ter gelegenheid van 50 jaar bevrijding. Op een stenen muur zijn drie bronzen platen aangebracht:

links	midden	rechts
Embleem van de 7th Black Watch (NRH)	Embleem van het C-Squadron 1 st. Northamptonshire Yeomanry	Tekst Op 23 oktober 1944 vielen hier bij de bevrijding van ons dorp door het C-Squadron Northamptonshire Yeomanry en het 7th Black Watch (NRH) de eerste slachtoffers

Bij het bejaardenhuis de Beemden stond al een eenvoudige houten paal met daarop een aluminium plaatje met de tekst: "october 1944 – may 1985". Deze paal is daar door de Engelsen/Schotten in 1985 neer gezet.

Door de gemeente en de stichting "herdenk hen die vielen" is veel werk verzet om het monument te realiseren. De houten paal met daarop een tweede plaatje met de tekst: "october 1944-1994" is naast het monument geplaatst. Er zijn daar ook, als teken van verbondenheid, drie rozenstruiken geplant:

- 1 door de Commandant van de Northamptonshire Yeomanry;
- 1 door de Commandant van het C-Squadron Black Watch en
- 1 door Marinus van Oploo van de stichting "herdenk hen die vielen".

